

Zarządzenie nr 15/2021
Dyrektora Narodowego Centrum Nauki
w sprawie
wprowadzenia procedury przeprowadzania kontroli przedsięwzięć wyłonionych w ramach
konkursów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki
z dnia 24-02-2021

Na podstawie § 2 ust. 3 Załącznika nr 1 do Zarządzenia Dyrektora Narodowego Centrum Nauki nr 82/2020 w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu organizacyjnego Biura Narodowego Centrum Nauki i zakresu zadań Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki z dnia 6 listopada 2020 r. zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się procedurę przeprowadzania kontroli: projektu badawczego; stażu po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendium doktorskiego, o których mowa w art. 20 pkt 1 lit. d) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki; stażu w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC; innego działania naukowego finansowanego przez Narodowym Centrum Nauki w związku z realizacją ustawowych zadań; komponentu badawczego projektu finansowanego w ramach programu ogłoszonego przez inne instytucje finansujące naukę zakwalifikowanych do finansowania w konkursach, które zostały ogłoszone przez Narodowe Centrum Nauki po dniu 15 marca 2021 r.

§ 2.

Do przedsięwzięć wskazanych w § 1 zakwalifikowanych do finansowania w konkursach ogłoszonych przed dniem 15 marca 2021 r. mają zastosowanie procedury przeprowadzania kontroli wynikające z odpowiednich wcześniejszych zarządzeń Dyrektora Narodowego Centrum Nauki.

§ 3.

Procedura, o której mowa w § 1 stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Zbigniew Błocki
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki

Załącznik nr 1 do
Zarządzenie nr 15/2021
Dyrektora Narodowego Centrum Nauki
w sprawie
wprowadzenia procedury
przeprowadzania kontroli przedsięwzięć
wyłonionych w ramach konkursów
finansowanych przez Narodowe Centrum
Nauki
z dnia 24-02-2021

**PROCEDURA PRZEPROWADZANIA
KONTROLI PRZEDSIĘWZIĘĆ WYŁONIONYCH W RAMACH KONKURSÓW
FINANSOWANYCH PRZEZ NARODOWE CENTRUM NAUKI**

§1. Wyjaśnienie pojęć

Ilekroć w procedurze jest mowa o:

- 1) Centrum – należy przez to rozumieć Narodowe Centrum Nauki;
- 2) Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Narodowego Centrum Nauki;
- 3) Projekcie – należy przez to rozumieć wszelkie finansowane przez Centrum przedsięwzięcie wyłonione w ramach konkursu w szczególności projekt badawczy, staż po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendium doktorskie, o których mowa w art. 20 pkt 1 lit. d) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1384), staż w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC, inne działania naukowe finansowane przez Centrum w związku z realizacją ustawowych zadań, komponent badawczy projektu finansowanego w ramach programu ogłoszonego przez inne instytucje finansujące naukę.
- 4) Podmiocie – należy przez to rozumieć podmiot, któremu Centrum przyznało środki finansowe na realizację Projektu;
- 5) Zespole kontrolującym – należy przez to rozumieć zespół wyznaczony przez Dyrektora Centrum do przeprowadzenia kontroli Projektu;
- 6) Kontrolerze – należy przez to rozumieć członka zespołu kontrolującego;
- 7) Kontrolerze kierującym kontrolą – należy przez to rozumieć członka zespołu kontrolującego wyznaczonego przez Dyrektora Centrum do koordynowania kontrolą;
- 8) Ekspert – należy przez to rozumieć eksperta naukowego lub finansowego będącego członkiem zespołu kontrolującego;
- 9) Biegłym – należy przez to rozumieć eksperta zewnętrznego wyznaczonego przez Dyrektora. Ekspert ten nie wchodzi w skład Zespołu kontrolującego;

- 10) ZKA – należy przez to rozumieć komórkę organizacyjną Centrum Zespół ds. kontroli i audytu;
- 11) Zespole Ekspertów - należy przez to rozumieć zespół powołany zgodnie z art 22 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki do oceny merytorycznej związanej z rozliczeniem przyznanych środków, do którego Dyrektor może się zwrócić o opinię w sprawie ustaleń dokonanych w toku kontroli.

§2. Informacje ogólne

1. Przeprowadzenie kontroli Projektu ma na celu ocenę prawidłowości jego wykonywania, w szczególności zgodności z umową o realizację i finansowanie Projektu, dokonaną na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli, to jest: legalności, gospodarności, celowości oraz rzetelności.
2. Kontrole przeprowadza wybrany przez Dyrektora Zespół kontrolujący, liczący co najmniej dwie osoby, w tym minimum jednego pracownika ZKA, na podstawie pisma o zarządzeniu przeprowadzenia kontroli, o którym mowa w § 5 ust.1.
3. Dyrektor może wyznaczyć do Zespołu kontrolującego niezależnego eksperta naukowego i/lub finansowego.
4. Ekspertem naukowym może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora i kompetencje w dziedzinie nauki odpowiadającej ze względu na merytoryczny zakres Projektu.
5. Ekspertem finansowym może być osoba posiadająca uprawnienia, o których mowa w art. 54 ust 2 lub art. 286 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).
6. Dyrektor może na każdym etapie kontroli, z urzędu lub na wniosek członka Zespołu kontrolującego, zasięgnąć opinii Biegłego, w celu zbadania okoliczności mających znaczenie dla wyniku postępowania kontrolnego, których wyjaśnienie wymaga dodatkowej specjalistycznej wiedzy.

§3. Prawa i obowiązki kontrolera

1. Kontrolujący mają prawo do:
 - 1) swobodnego wstępu i poruszania się po terenie Podmiotu;
 - 2) wglądu do dokumentów dotyczących realizacji kontrolowanego Projektu, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania oryginałów dokumentów związanych z zakresem kontroli, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
 - 3) sporządzania, a w razie potrzeby zlecenia sporządzenia, niezbędnych do kontroli kopii, skanów, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń. Jeżeli zachodzi taka potrzeba żądanie od Podmiotu potwierdzenia zgodność kopii, odpisów i wyciągów oraz zgodność zestawień i obliczeń z oryginalnymi dokumentami;
 - 4) uzyskiwania od Podmiotu, na każdym etapie kontroli, materiałów wyjściowych, danych pierwotnych, analiz, wyników badań związanych z realizacją projektu;

- 5) żądania, od osób zaangażowanych w realizację oraz w obsługę administracyjno-finansową kontrolowanego projektu, złożenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także oświadczeń w sprawach dotyczących zakresu kontroli;
- 6) przeprowadzania oględzin, aparatury naukowo-badawczej, urządzeń lub innych składników majątkowych Podmiotu, zakupionych lub wytworzonych ze środków Projektu;
- 7) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych Centrum.

§4. Prawa i obowiązki Podmiotu

1. Podmiot przed rozpoczęciem czynności kontrolnych zobowiązany jest do wyznaczenia upoważnionych osób, które udzielą kontrolującym informacji na temat merytorycznych i finansowych aspektów realizacji projektu.
2. Podmiot ma obowiązek zapewnienia kontrolującym warunków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności: niezwłocznego przedstawiania żądanych dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych kontrolą, a także udostępniania niezbędnych urządzeń technicznych, zapewniania dostępu do Internetu oraz w miarę możliwości oddzielnego pomieszczenia do pracy z odpowiednim wyposażeniem.
3. Podmiotowi (w tym osobom upoważnionym) w ramach postępowania kontrolnego przysługuje prawo do składania pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz oświadczeń odnoszących się do przedmiotu kontroli, jak również do wnioskowania o dołączenie do akt kontroli określonych dokumentów, dowodów, zestawień i sprawozdań.
4. Kierownik Podmiotu ma prawo zgłaszania pisemnych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego, a także złożenia wniosku o wydłużenie terminu do składania zastrzeżeń.

§5. Postępowanie kontrolne

1. Kontrola rozpoczyna się w dniu podpisania przez Dyrektora Pisma o zarządzeniu przeprowadzenia kontroli, które przekazywane jest Podmiotowi.
2. Kontrole są przeprowadzane na podstawie imiennego upoważnienia wydanego dla każdego członka Zespołu kontrolującego przez Dyrektora, ważnego z dokumentem potwierdzającym tożsamość.
3. Kontrola jest przeprowadzana w sposób zdalny lub w siedzibie Podmiotu, w czasie wykonywania jego zadań, a jeżeli wymaga tego dobro kontroli, również poza godzinami pracy i w dniach wolnych od pracy.
4. W przypadku kontroli zdalnej Podmiot jest zobowiązany przekazać dokumentację związaną z realizacją projektu za pomocą narzędzi elektronicznych.
5. W przypadku kontroli zdalnej kontakt z osobami wyznaczonymi przez Podmiot lub z innymi osobami zaangażowanymi w wykonywanie Projektu może odbywać się również w formie wideokonferencji.

6. Eksperci ustalają w swoim zakresie stan faktyczny realizacji Projektu w formie opinii.
7. Ustalenia dokonane w trakcie kontroli przez członków Zespołu kontrolującego opisuje się w Projekcie wystąpienia pokontrolnego, który przekazywany jest Kierownikowi Podmiotu.
8. Podmiot ma prawo zgłoszenia pisemnych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni roboczych liczonych od dnia jego otrzymania.
9. Na wniosek Podmiotu złożony przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 9, termin ten może być przedłużony na czas oznaczony przez Dyrektora.
10. Dyrektor ma prawo, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek Podmiotu, do sprostowania oczywistych omyłek mających wpływ na ustalenia kontrolne zawarte w Projekcie wystąpienia pokontrolnego. Projekt wystąpienia pokontrolnego, w którym dokonano sprostowania z urzędu, przekazuje się do Kierownika Podmiotu wraz z informacją o wprowadzonych zmianach oraz pouczeniem o możliwości złożenia zastrzeżeń w terminie 7 dni roboczych od dnia jego otrzymania.
11. Zgłoszone zastrzeżenia do Projektu wystąpienia pokontrolnego rozpatruje Dyrektor, który na piśmie informuje wnoszącego zastrzeżenia o swoim rozstrzygnięciu.
12. Dyrektor może:
 - 1) odrzucić zastrzeżenia wniesione przez osobę nieuprawnioną lub wniesione po upływie terminu;
 - 2) uwzględnić zastrzeżenia w całości lub w części;
 - 3) oddalić zastrzeżenia.
13. Podmiot może w każdym czasie wycofać złożone zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.
14. W przypadku zgłoszenia przez Podmiot zastrzeżeń do ustaleń z przeprowadzonej kontroli, Dyrektor może wnioskować do Ekspertów o pisemne ustosunkowanie się do wniesionych zastrzeżeń.
15. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń Dyrektor ma prawo żądać od Podmiotu przedstawienia dokumentów lub złożenia pisemnych wyjaśnień dotyczących kontrolowanego projektu.
16. W przypadku stwierdzenia nowych okoliczności, które mają wpływ na ustalenia stwierdzone w Projekcie wystąpienia pokontrolnego, może ulec zmianie treść Projektu wystąpienia pokontrolnego. Zmieniony Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazywany jest Kierownikowi Podmiotu. Podmiot może złożyć pisemne zastrzeżenia określone w §5 ust. 9 niniejszej procedury.
17. Dyrektor w celu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia do złożonych zastrzeżeń oraz sporządzenia Wystąpienia pokontrolnego może zwrócić się do Zespołu Ekspertów o opinię w zakresie ustaleń dokonanych w toku kontroli.
18. W przypadku niezgłoszenia, oddalenia lub odrzucenia zastrzeżeń sporządza się Wystąpienie pokontrolne obejmujące ustalenia zawarte w Projekcie wystąpienia pokontrolnego.
19. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części Wystąpienie pokontrolne sporządza się na podstawie Projektu wystąpienia pokontrolnego i uwzględnionych zastrzeżeń.

20. Wystąpienie pokontrolne uzupełnia się w miarę potrzeby o:
 - 1) zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub uchybień;
 - 2) wezwanie do zwrotu środków wydatkowanych nieprawidłowo;
 - 3) proponowane usprawnienia funkcjonowania Podmiotu w zakresie realizacji projektów finansowanych przez Centrum;
 - 4) termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia;
21. Kontrola kończy się z dniem podpisania przez Dyrektora Wystąpienia pokontrolnego, które przekazywane jest Kierownikowi Podmiotu.
22. Od Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
23. Dyrektor może odstąpić w każdym czasie od dalszego przeprowadzania czynności kontrolnych, informując na piśmie Podmiot o odstąpieniu od kontroli.
24. Na zasadach określonych szczegółowo w umowie o realizację i finansowanie Projektu, wyniki kontroli mogą stanowić podstawę do wstrzymania finansowania lub przerwania finansowania Projektu i rozwiązania przez Centrum umowy o realizację i finansowanie Projektu ze skutkiem natychmiastowym.